

[پنجشنبه 23 آبان 1387 / 14 ذیقعده 1429 / 13 نوامبر 2008](#)

93 سال پیش درچنین روزي - 23 آبان ماه سال 1294 هجري شمسي: سومين مجلس شوراي ملي منحل شد. پس از حرکت سپاه روس به طرف تهران شمارزيادي از نمايندگان مجلس و رجال به قم حرکت کردند و کمیته دفاع ملي را تأسيس کردند. بدین ترتیب مجلس ازاكثریت افتاد و تعطیل شد. احمد شاه قاجارهم تصمیم گرفت پایتخت را تغییر دهد. اما وزیران مختار روس و انگلیس با احمد شاه ملاقات کردند و او را از انتقال پایتخت به اصفهان منصرف ساختند. گفتني است که در آن زمان دولتهای روس و انگلیس می‌کوشیدند که ایران را در جنگ با آلمان دخالت دهند ازاین رو بعد از مدتی قوای خود را در ایران مستقر ساختند. انگلیسی‌ها در جنوب ایران نیرو پیاده کردند و دسته‌ای به نام تفنگداران جنوب تشکیل دادند. روس‌ها هم در شهرهای مختلف ایران بطور مستقیم در امور داخلی ایران دخالت می‌کردند.

1042 سال پیش درچنین روزي - 14 ذیقعده سال 387 هجري قمری: «ابن سَمْعُون» واعظ و خطیب حنبلي در 87 سالگی در بغداد درگذشت برای گرد آوري حديث و فراگيري علوم ديني سفرهای متعددي کرد اما فقط از يك سفرش به مکه و مدینه گزارش مستند و مکتوب موجود است . ابن سمعون در موعظه های خود چندان تابع ملاحظات سياسي نبود از این رو وقتی که عَصَدُالدَّولَة دیلمي برای پایان دادن به درگیری‌های فرقه‌ای در بغداد، واعظان و داستانسرایان را از رفتن بر منبر منع کرد ابن سمعون بدون توجه به این فرمان طبق معمول هر جمعه بر منبر می رفت و به وعظ می پرداخت . از آثار ابن سمعون «الآمالی و جزء فيه مَسْأَلَة مِن کلام» را نام برد.

135 سال پیش درچنین روزي - 14 ذیقعده سال 1294 هجري قمری: آیت الله حاج میرزا رضي ذوالنور از علما و استادان مکتب تشیع در تبریز متولد شد . وی در دوران کودکی و جوانی را به تحصیل علوم دینی و ادبیات عرب در زادگاهش گذراند؛ و پس از اتمام علوم مقدماتی و سطوح فقه و اصول رهسپار نجف اشرف شد. مرحوم ذوالتَوَری آثارِ چون «قضا و شهادت ؛ شَرَح نِجَاة الْعِبَاد؛ و شَرَحِ بر عُرْوَة الْوُثْقَى» را از خود به یادگار گذاشت.

265 سال پیش درچنین روزي - 13 نوامبر سال 1743 میلادی: آنتوان دولاووازیه شیمیدان فرانسوی درپاریس متولد شد. لاووازیه به سبب علاقه فراوانش به علم شیمی، دراین رشته به تحقیق پرداخت و نخستین کسی بود که اساس طریقه علمی تبدیلات و تغییرات شیمیایی را کشف کرد و علم شیمی را برپایه درستی استوار ساخت. ترکیب آب ازدو عنصرگازی اکسیژن و هیدروژن و چگونگی تجزیه آن؛ همچنین اهمیت اکسیژن دراختراق ازجمله اکتشافات مهم لاووازیه بشمار می‌رود. لاووازیه درسال 1794 میلادی به جرم مخالفت با انقلاب فرانسه به تیغ گیوتین سپرده شد.

177 سال پیش درچنین روزي - 13 نوامبر سال 1831 میلادی: جیمز کلارک ماکسول ریاضیدان و فیزیکدان اسکاتلندی الاصل به دنیا آمد. ماکسول در دوران تحصیل بر اثر هوش و استعداد سرشار خود در ریاضی دانشمندی برجسته شد بطوریکه در 15 سالگی روشی به منظور ترسیم منحنی‌های بیضوی کامل به انجمن سلطنتی انگلیس ارائه داد. ماکسول در پایان تحصیلات خود در رشته ریاضی در دانشگاه‌های کمبریج و ادینبورگ، به تحقیق و مطالعه در علم نجوم پرداخت. ماکسول در کنار این مطالعات جدی درباره حرکت مولکولهای گازها از نظر ریاضی تحقیق کرد. او سرانجام ثابت کرد که الکتریسیته و مغناطیس جدا از هم وجود ندارند.